

співчуття як здатності розуміти і відчувати страждання інших людей, але цих інших треба розуміти як таких, які знаходяться уже на шляху, що веде до самоподолання в ім'я творчих сил, в ім'я ідеалу надлюдини. На думку дослідників Ніцше у надлюдині споглядав благородну велич могутнього творчого духу, в якому усі вищі властивості людської природи отримують повний розвиток, вичерпуються усі «великі можливості», споглядав красу істоти, завжди готової роздати кожному дари безмірно багатого духу. З нашої точки зору, ідеал надлюдини і ті способи його досягнення вкладаються в простір утопічних проектів, яких немало знає історія європейської світоглядної думки. Дивно, що Ніцше не було названо німецьким неоромантиком.

ПОНОМАРЕНКО В.Є., старший викладач

Український державний університет залізничного транспорту

м.Харків, Україна

НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНИЙ КОМПОНЕНТ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ).

Значна кількість англійських фразеологічних одиниць (далі АФО) є засобом номінації специфічних елементів суспільно-історичної практики. Ці специфічні елементи суспільно-історичної практики диференціюються за власне тематичними ознаками: історичні, географічні, сучасні, які підрозділяються на: а) ідеологічні, б) соціальні, в) етнографічні, які є релевантними для англійських культур, зокрема, назви мешканців певної території, назви країн тощо. Нижче використовуємо наступні скорочення: Ф. – фразеологізм, єд. – єдність, спол. – сполучення, зрощ. – зрощення. Сіг. – сігніфікативне значення, К. – конотація. ір. – іронічність, кн.. – книжність, арх.. – архаїстичність, ідеал. – ідеалогічність.

Історичні реалії.

Ці ФО позначають різні історичні події, особи, факти:

wars of roses – громадянська війна в Англії (1455 – 1485) між Ланкастерами (їх емблема була – червона троянда) та Йорками (емблема – біла троянда). яка закінчилася перемогою Генрі Тюдора при Боеверті (його емблема – накладення білої троянди на червону, що і зумовило появу «троянди Тюдорів».

Ф.зрощ. ≠ 0

Сіг = Сіг

Ккн. = Ккн.

Ктерм. = К.терм.

the flower of Chivalry – “квіти лицарства”: так називали лицарів із бездоганною репутацією.

Ф.зрощ. \neq Фспол.

Сіг = Сіг

Ккн. = Ккн.

the flower of kings – король Артур

Ф.зрощ. \neq 0

Сіг \neq Сіг

Ккн. = Ккн.

rose noble – золота монета, на зворотному боці якої була троянда

Ф.зрощ. \neq Фспол.

Сіг \neq Сіг

Карх. = Карх.

АФО та УФО не співпадають в усіх випадках за структурою, в деяких випадках є розбіжності за сігніфікацією, а конотація в усіх випадках збігається.

Сучасні реалії:

а) ідеологічні

fat cat – товстосум, котрий фінансує політичну партію або кампанію

Ф.зрощ. \neq 0

Сіг = Сіг

Кір \neq 0

Крозм. \neq 0

Кідеал. \neq 0

cat and mouse Bill – біль. який дає змогу звільнити заарештованих за станом здоров'я

Ф.зрощ. \neq 0

Сіг \neq Сіг

Ктерм. \neq 0

б) соціальні

great lion – 1) популярна людина; 2) знаменитість

1) Ф.зрощ. \neq Фспол.

2) Ф.зрощ. \neq 0

Сіг = Сіг

Сіг = Сіг

Крозм. = Крозм.

Крозм. = Крозм.

top dog – господар становища

Ф.зрощ. \neq Фєд.

Сіг \neq Сіг

Крозм. = Крозм

lion of the season – зірка сезону

Ф.зрощ. ≠ Фєд.

Сіг ≠ Сіг

Крозм. = Крозм

в) етнографічні

Norfolk turkey – норфольський індик (прізвисько уродженця або мешканця графства Норфолк)

Фспол.= Фспол

Сіг = Сіг

Крозм. = Крозм.

Кір = Кір

stag party – вечірка оленів (неофіційні збори чоловіків)

Фзрощ = Фзрощ

Сіг = Сіг

Крозм. = Крозм.

Кір = Кір

АФО та УФО майже в усіх випадках не співпадають за структурою, за сигніфікацією – в деяких ФО є розбіжності, а в деяких значення однакове, а за конотацією майже повне співпадіння.

Розбіжність структурного та сигніфікативного компонентів треба враховувати при перекладі ФО, тому що треба знати реалії країни, мова, якої вивчається. Без цих знань ми не зможемо дати повне відображення фразеологічного значення.

ПОНОМАРЕНКО Н.В., канд.філол.н., доцент

Український державний університет залізничного транспорту

м.Харків, Україна

КОНАТИВНА, СИГНІФІКАТИВНА ТА СТРУКТУРНА ХАРАКТЕРИСТИКА АНГЛІЙСЬКИХ, РОСІЙСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ

Фразеологія як мовне явище привертає увагу мовознавців світу з середини 19 ст. Вагомий внесок в розвиток цього лінгвістичного явища зробили вітчизняні мовознавці. Фразеологія була розглянута з різних боків, за різними аспектами.

Основоположником теорії фразеології є швейцарський лінгвіст – Шарль Баллі. Він перший систематизував сполучення слів у своїх книгах «Общая